

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ МЕДИЦИНСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У ПРИШТИНИ СА ПРИВРЕМЕНИМ СЕДИШТЕМ У
КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ**

На седници Наставно-научног већа од 24.12.2019. године именована је Комисија за оцену завршене докторске дисертације кандидата др Марије Милић, под називом “Процена знања, ставова и понашања студената Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици у вези HIV инфекције”. Ментор докторске дисертације је Проф. др Јасмина Стевановић, ванредни професор на Катедри епидемиологије Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

За чланове Комисије су именовани:

1. Проф. др Татјана Пекмезовић, Медицински факултет у Београду
2. Проф. др Милан Парлић, Медицински факултет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици
3. Проф. др Јасмина Стевановић, Медицински факултет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици

Чланови Комисије су детаљно проучили приложену дисертацију и подносе Научно-наставном већу Медицинског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици следећи

ИЗВЕШТАЈ

А) ПРИКАЗ САДРЖАЈА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација др Марије Милић под насловом “ПРОЦЕНА ЗНАЊА, СТАВОВА И ПОНАШАЊА СТУДЕНАТА УНИВЕРЗИТЕТА У ПРИШТИНИ СА ПРИВРЕМЕНИМ СЕДИШТЕМ У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ У ВЕЗИ HIV

ИНФЕКЦИЈЕ”, написана је на 177 стране, садржи 32 табеле, 13 слика и 3 графикана. Докторска дисертација је подељена на следећа поглавља: увод, циљеви, материјал и методе, резултати, дискусија, закључак и литература. На почетку рада се налази сажетак на српском и енглеском језику. На крају рада налази се прилог (инструмент истраживања) и биографија кандидата.

Уводни део (35 страна) садржи 9 подпоглавља у коме је концизно изнета проблематика истраживања. Приказан је историјат HIV инфекције, етиологија и путеви преношења HIV инфекције као и концизан опис клиничке слике, дијагностике и терапије HIV инфекције. Поред тога, детаљно су описане мере превенције као и епидемиологија HIV инфекције у свету и у Србији. Посебан део увода односи се на стигматизацију и проблеме стигматизације HIV позитивних особа. На крају, дат је преглед литературе досадашњих студија које су се бавиле испитивањем знања, ставова и понашања у вези са HIV инфекцијом, као и њихов значај.

Циљеви истраживања (1 страна) су прецизно наведени и односе се на: процену нивоа знања студената о HIV-у, процену ставова студената према HIV позитивним особама, процену учесталости понашања повезаног са ризиком за инфицирање HIV-ом, идентификацију фактора повезаних са знањем, ставовима и понашањем у вези са HIV-ом, као и фактора повезаних са тестирањем на HIV међу студентима.

Поглавље **Материјал и методе** (14 страна) садржи шест подпоглавља: тип студије, место и период истраживања, селекција испитаника, инструмент мерења, усмерени ациклични графикон и статистичка анализа. Студија пресека је обухватила 1017 студената прве и четврте године студија са свих факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици током академске 2013/2014 године. Прецизно и јасно је дефинисана величина узорка као и регрутација студената за студију. У прикупљању података је коришћен упитник развијен у оквиру осмог круга (R8 GF) пројекта Глобалног фонда за борбу против AIDS-а, туберкулозе и маларије Европске уније, који је трајао од 2009. до 2014. године и који је имплементиран од стране Министарства здравља. Упитник из пројекта је делимично модификован и прилагођен студентској популацији. У истраживању су дефинисана четири главна исхода (катеорије скорa знања, скор знања, категорије скорa за ставове, скор за ставове, употреба кондома са несталним партнером, употреба кондома током последњег сексуалног односа, приступ

тестирању на HIV и претходно тестирани на HIV) у складу са циљевима ове студије. Студија је одобрена од стране Етичког комитета Медицинског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

Пре извођења статистичке обраде података у овом истраживању, све варијабле су анализирани у управљеном ацикличном графикону (енглески Directed acyclic graph - DAG), методу који се све више користи у модерној епидемиологији како би се визуелно представила хипотетичка узрочна повезаност међу варијаблама.

У статистичкој обради података су коришћене методе дескриптивне статистике, анализа варијансе и Краскал-Волисов тест за испитивање разлика између континуираних и категоријских варијабли, корелациона анализа (Спирманов тест корелације), као и логистичка, линеарна, мултиномијална и квантилна регресиона анализа. Да би се проценио директан и индиректан утицај скова знања и скова за ставове на приступ тестирању на HIV извршена је анализа медијатора у SPSS PROCESS програму. Експлораторна факторска анализа са варимакс ротацијом је извршена да би се тестирало потенцијално груписање 17 питања из дела упитника везаних за ставове према HIV позитивним особама у поједине домене. РОЦ крива је примењена у циљу испитивања до које мере одређене испитиване варијабле могу исправно објаснити скор знања, односно скор ставова студената.

Поглавље **Резултати рада** (60 страна) приказује резултате добијене овим истраживањем кроз 32 табеле, 5 слика и 2 графикона, уз одговарајућа објашњења у пратећем тексту. Резултати су приказани у седам делова. У првом делу су приказани они резултати који се односе на цео узорак студената (1017) и њихове социо-демографске карактеристике. У другом делу су изнети резултати који се односе на процену знања о HIV-у, у трећем делу су приказани резултати о ставовима према HIV позитивним особама, док је у четвртом делу приказана повезаност знања о HIV-у са ставовима према HIV позитивним особама. Пети део резултата се односи на учесталост употребе кондома при последњем сексуалном односу као и при сексуалном односу са несталним партнером, док се шести део резултата односи на тестирање на HIV. Последњи део резултата се односи на анализу ставова према HIV позитивним особама као медијатора повезаности знања о HIV-у са приступом према тестирању на HIV.

У поглављу **Дискусија** (27 страна) детаљно су анализирани добијени резултати истраживања. Као прво, дат је пресек основних резултата студије, а потом су сви резултати

истраживања поређени са подацима из литературе уз тумачење уочених сличности и разлика. Такође, дат је и предлог потенцијалних мера превенције које би у испитиваној популацији а на основу резултата овог истраживања допринеле бољој превенцији HIV инфекције и подизању стопе тестирања на HIV.

Поглавље **Закључак** (6 стране) је изнет у форми 30 јасно дефинисаних констатација, редоследом који одговара теми дисертације.

Поглавље **Литература** (19 страна) садржи 315 библиографских јединица из референтних међународних и домаћих часописа, уџбеника, претежно новијег датума.

В) КРАТАК ОПИС ПОСТИГНУТИХ РЕЗУЛТАТА

Резултати ове студије пресека, указују на то да је већина студената показала адекватно знање о HIV-у (89,6%) и позитиван став према HIV позитивним особама (83,9%). Код студената није било оних који су имали погрешно знање о HIV-у и изразито негативан став према HIV позитивним особама. Међутим, уочено је да су одређене заблуде у вези са путевима преношења HIV инфекције ипак присутне код студената ове студије и то заблуде о преношењу HIV-а путем истог прибора за јело, прибора за личну хигијену, као и преношење HIV инфекције са мајке на дете и путем вектора. Када су у питању ставови студената према HIV позитивним особама, студенти ове студије су имали негативно мишљење на два питања: тестирање на HIV и право да се зна HIV статус појединца. Већина студената је става да би тестирање на HIV у нашој земљи требало бити обавезно, као и да свако има право да зна да ли су њихове колеге, пријатељи или друге особе у њиховом окружењу HIV позитивне. Исто тако, уочен је висок степен стигматизације корисника дрога, хомосексуалаца и сексуалних радника. Фактори повезани са већим знањем и мањом стигматизацијом HIV позитивних особа били су старији узраст, студирање биомедицинских наука, позитиван став према кључним популацијама, претходни контакт са HIV позитивним особама и свесност о постојању ризика заражавања HIV-ом.

Како би се детаљније сагледала повезаност скоро знања о HIV-у на различитим тачкама условне дистрибуције скоро за ставове према HIV позитивним особама, урађена је квантилна регресиона анализа. Скор знања о HIV-у у моделу квантилне регресије, показао

је значајну негативну повезаност са првим квантилом ($Q_{0.10}$) скорa за ставове према HIV позитивним особама. У свим осталим квантилима виши скор знања о HIV-у је био статистички значајно повезан са позитивнијим ставом према HIV позитивним особама. Поред скорa знања о HIV-у, негативан став према тестирању на HIV и прекид контакта након сазнања HIV статуса одређене особе били су статистички значајно негативно повезани са скором за ставове према HIV позитивним особама кроз све квантиле.

Експлораторна факторска анализа са Varimax ротацијом је показала груписање питања којима су се испитивали ставови студената према HIV позитивним особама у три фактора/групе где су корелације појединачних питања биле одговарајуће ($> 0,4$) а која су објаснила 50,5% варијансе. На основу факторске анализе и на основу контекста питања, део упитника за процену ставова према HIV позитивним особама имао је три домена која описују три различита гледишта: „Изолација и заштита”, „Подршка и лечење” и „Незнање и незаинтересованост”

У дисертацији је показано да само око 50% студената користи кондом при последњем сексуалном односу, као и при сексуалном односу са несталним партнером. Веће знање о HIV-у и позитивнији ставови према HIV позитивним особама нису показали повезаност са чешћом употребом кондома код студената. Фактори повезани са чешћом употребом кондома при последњем сексуалном односу били су мушки пол, здравствене установе као извор информација, позитивнији став према тестирању на HIV, позитивнији став према сексуалним радницама и одсуство сексуално преносивих инфекција. Са друге стране фактори повезани са чешћом употребом кондома при сексуалном односу са несталним партнером били су одсуство сталног емотивног партнера, смештај који не укључује изнајмљен стан и смештај у властитој кући, одлазак у ноћне клубове само викендом, одсуство коришћења опиоида, несигуран став у вези са даљим контактом са HIV позитивном особом и одређен став (било позитиван или негативан) према хомосексуалцима, сексуалним радницама и корисницима дрога.

Ова дистертација је документовала ниску стопу тестирања на HIV од свега 5 % тестираних студената са територије АП Косова и Метохије, упркос чињеници да је велики проценат студената (70,9%) имао позитиван приступ према тестирању на HIV. У групи студената који се нису тестирали на HIV 69,4% је знало где се може тестирати или где се може информисати о тестирању на HIV, 27,4% студената није било заинтересовано за

тестирање, док је њих 3,1% сматрало да се тестирање на HIV не може обавити у Србији. Више од 70% студената без обзира да ли су имали позитиван или негативан приступ према тестирању на HIV се није тестирало јер су сматрали да за тим нема потребе. Из резултата регресионе анализе може се запазити да су фактори повезани са позитивним приступом према тестирању и претходним тестирањем на HIV код студената са територије АП Косова и Метохије различити. Наиме, позитиван приступ према тестирању и претходно тестирање на HIV деле само један заједнички фактор који је са обе исходне варијабле показао позитивну повезаност, а то је употреба кондома. Веће знање о HIV-у, позитиван став према HIV позитивним особама и хомосексуалцима, као и здрави облици понашања су били повезани са позитивним приступом према тестирању на HIV, али нису били повезани са претходним тестирањем на HIV. Са друге стране, фактори позитивно повезани са претходним тестирањем на HIV били су самачки статус или постојећа веза, ризични облици понашања, оцена сопственог ризик за HIV инфекцију као висока, информисаност о томе где се тестирање може обавити и претходни контакт са HIV позитивном особом. Додатно, утврђено је да су фактори негативно повезани са претходним тестирањем на HIV били мушки пол, запосленост током студирања и процена сопственог ризик за HIV инфекцију као низак.

Анализирање повезаност знања о HIV-у са позитивним приступом према тестирању на HIV, показало је да је скор за ставове према HIV позитивним особама делимични (непотпуни) медијатор ове повезаности.

С) УПОРЕДНА АНАЛИЗА СА РЕЗУЛТАТИМА ИЗ ЛИТЕРАТУРЕ

Висок ниво укупног знања о HIV-у уочен код студената са територије АП Косова и Метохије је у складу са резултатима добијеним у студијама спроведеним у студентским популацијама других европских земаља, код студената у Сједињеним Америчким Државама, као и код студената са других универзитета у Србији. Такође, уочене заблуде у вези са путевима преношења HIV инфекције се поклапају са заблудама уоченим код студената из Сједињених Америчких Држава, Финске, са другог универзитета у Србији, Лаоса, Израела и Уједињених Арапских Емирата. Уочено је да заблуде о путевима преношења HIV-а доводи до стварања осећаја страха од инфицирања HIV-ом што води ка

повећаној стигматизацији и дискриминацији HIV позитивних особа. У складу са резултатима ове студије, студија претходно спроведена у Србији је утврдила да се знање о HIV-у код младих разликује у односу на степен образовања. Уочено је да се са сличним проблемом суочавају и развијеније земље.

Са друге стране, студенти ове студије су показали позитивнији став у односу на студенте из претходних студија. Половина студената медицине на Универзитету у Београду сматра да HIV позитивна особа нема право да крије свој статус, док само 28% студената са Универзитета у Нишу сматра да се HIV позитивне особе требају лечити у истим здравственим установама с другим пацијентима, док је само 3,7% њих је изразила жељу да има контакт са HIV позитивним особама. Резултати сличних студија у свету су врло различити. Позитивније ставове према HIV позитивним особама имали су студенти у Израелу, Сједињеним Америчким Државама, Камеруну и Финској. Студенти из Кореје, Уједињених Арапских Емирата и Јемена су били мање наклоњени HIV позитивним особама и сматрали су да HIV позитивне особе треба изоловати.

Негативан став према хомосексуалцима и корисницима дрога уочен код студената ове студије подједнако је заступљене и код студената у свим земљама у свету без обзира на њихов степен развијености. Висок степен хомофобије је уочена код студената са других универзитета у Србији као и у суседној Хрватској. Квалитативна студија из Србије међу мушкарцима који имају сексуалне односе са мушкарцима (МСМ) је потврдила да се овај део популације сусреће са бројним изазовима, посебно у мањим градовима. Припадност МСМ популацији се по аутоматизму поистовећује са HIV позитивним статусом. Последњи подаци из литературе истичу хомофобију и стигматизацију особа са ризичним понашањима главним разлозима стагнације адекватног одговора на епидемију HIV-а у Србији.

Подаци из литературе указују на то да повећање знања о HIV-у доводи до креирања позитивних ставова према HIV позитивним особама и смањења њихове стигматизације и дискриминације. Квантилна регресиона анализа примењена у овој дисертацији, према подацима из литературе, до сада није коришћена за испитивање утицаја знања о HIV-у на ставове према HIV позитивним особама. У складу са тим, резултат добијен у овом истраживању је немогуће поредити са сличним резултатима из претходних студија, па стога представља посебан допринос научној литератури.

Када је у питању употреба кондома, прегледом литературе уочено је да се употреба кондома у свету у студентској популацији креће од 40% до око 60%, што је у складу са резултатима ове студије. Већа учесталост употребе кондома код студената примећена је у Ирској, Сједињеним Америчким Државама, Камеруну, Лаосу, Етиопији и остатку Србије, док је нешто нижа употребе кондома примећена код студенти у Грчкој, Хрватској и Кореји. У складу са резултатима ове студије, студије у свету указују да је употреба кондома чешћа код студената мушког пола, особа које често мењају партнере, који су либералнијих ставова и имају изграђене здраве животне навике. Као и у свету, тако и у овој студији уочено је да употреба кондома зависи од перцепције ризика за инфицирање HIV-ом. Упркос реткој употреби кондома, и излагања ризичном понашању по здравље, стопа тестирања на HIV код студената са територије АП Косова и Метохије је изузетно ниска у поређењу са стопама тестирања на HIV које су уочене у студијама међу студентима из других земаља. Студенти из земље као што су Сједињене Америчке Државе (9,3% -47,5%), Камерун (40%), Кенија (32%), Грчка (28,3%), Ирска (17,5%), Иран (13,1%) и Кина (7,3%) чешће су се тестирали на HIV у поређењу са студентима ове студије. У свету је примећен пад или одржавање истих стопа тестирања на HIV код младих. Тако је у земаљама Африке, након пораста стопе тестирања на HIV са 19% у 2007. години на 47% у 2012. години, код младих уочен пад у броју тестираних или се тај број одржавао на истом нивоу. У Сједињеним Америчким Државама у периоду од 2005. до 2017. године уочен је опадајући тренд преваленције икада тестираних на HIV код младих узраста од 10 до 24 година (11,9%-9,3%). Исти тренд је уочен и у Србији где је забележен пад броја тестираних на HIV од 2012. године. Студија која се бавила испитивањем когнитивних и афективних фактора који би могли утицати на редовну употребу кондома и тестирање на HIV код студената, утврдила је да је заправо ниска емоционална самоефикасност препрека редове употребе кондома и тестирања на HIV. Наиме уочено је да емотивни одговори на уочени ризик по здравље је повезан са будућим понашањем у вези са здрављем. Осећај страха (услед осуде од стране заједнице или партнера) и осећај нерањивости су означене као главне емоционалне препреке за редову употребу кондома и тестирање на HIV код студената. Парадоксално али веома често, студенти доживљавају ова два осећања истовремено.

D) ЗАКЉУЧАК (образложење научног доприноса дисертације)

Докторска дисертација “Процена знања, ставова и понашања студената Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици у вези HIV инфекције”, кандидата др Марије Милић, је значајна, актуелна и у потпуности испуњава услове за оригиналан научни допринос у истраживањима која се односе на процену знања, ставова и понашања у вези са HIV инфекцијом у студентској популацији, испитивања стопе тестирања на HIV, као и фактора повезаних са истим. У свету последњих година се бележи пад стопе инциденције HIV инфекције у општој популацији осим у узрасној групи од 15 до 29 година где је инциденција у сталном порасту. Светска здравствена организација последњих деценија потенцира значај превенције HIV инфекције код младих. Истраживање здравља становништва Србије из 2013. године је показало да мање од 30% младих, узраста од 15 до 24 година, има адекватно знање о HIV инфекцији. Такође, последњи извештај о HIV инфекцији на територији Републике Србије издваја стигматизацију HIV позитивних особа као главни проблем HIV превенције, а једна трећина младих узраста од 15 до 24 година је имала дискриминаторне ставове према HIV позитивним особама. Само 1,4% младих у Србији узраста од 15 до 24 година се годишње тестира на HIV. У исто време, на подручју АП Косова и Метохије погођеном међуетничким сукобима, чије се последице и данас осећају, постоји низ олакшавајућих фактора која могу допринети лакшем ширењу и отежаној превенцији HIV инфекције а најзначајнији међу њима су: већински млађе становништво, слабо развијен индустријски сектор с високом стопом незапослености, повећана употреба дрога, велики број сексуалних радника као резултат присуства страних, војних трупа и особља међународних невладиних организација, етнички сукоби и миграције становништва. Такође, овакви услови омогућавају ширење стереотипа и предрасуда према HIV позитивним особама. Стога је процена знања, ставова и понашања у вези са HIV инфекцијом у студентској популацији и испитивања стопе тестирања на HIV битно ради сагледавања актуелне ситуације на терену и креирање мера превенције HIV инфекције базираних на доказима.

На основу наведеног, Комисија сматра да докторска дисертација представља оригинални научни допринос и предлаже Наставно-научном већу Медицинског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици да прихвати

предложену дисертацију др Марије Милић под насловом “ПРОЦЕНА ЗНАЊА, СТАВОВА И ПОНАШАЊА СТУДЕНАТА УНИВЕРЗИТЕТА У ПРИШТИНИ СА ПРИВРЕМЕНИМ СЕДИШТЕМ У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ У ВЕЗИ НИВ ИНФЕКЦИЈЕ”, и одобри њену јавну одбрану.

У Београду, 03.01.2020. године

Ментор:

Stevanović Jasmina
Проф. др Јасмина Стевановић

Чланови Комисије:

Tatjana Pekmezović
Проф. др Татјана Пекмезовић

Milan Parlić
Проф. др Милан Парлић

Stevanović Jasmina
Проф. др Јасмина Стевановић

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1.1. Биографски подаци кандидата

Марија Милић рођена је 12. октобра 1985. године у Косовској Митровици. Медицински факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици уписала је школске 2004/2005. године, а дипломирала школске 2010/2011. године са просечном оценом 9,47.

Током шест година студирања радила је као демонстратор у настави на предмету анатомија. Учествовала је на два Конгреса студената биомедицинских наука са међународним учешћем. Добитник је признања “Истакнути студент” Медицинског Факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици 2009. године, као и награде најбоље дипломираног студента Медицинског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици у школској 2011/2012. години.

Од октобра 2012. године запослена је као сарадник у настави на предмету епидемиологија Медицинског факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, где је и тренутно запослена као асистент. Академске докторске студије на Медицинском Факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици уписала је 2011. године. Специјалистичке студије из Епидемиологије је уписала 2013. године и завршила са одличним успехом 2017. године.

Током школске 2017/2018. године боравила је Израелу где је завршила међународне мастер студије јавног здравља „The International Master of Public Health at the Hebrew University-Hadassah Braun School of Public Health and Community Medicine, Jerusalem, Israel, 2018“, као и радионицу „Monitoring and Evaluation of Public Health Programs Workshop, Hebrew University-Hadassah Braun School of Public Health and Community Medicine, Jerusalem, Israel-May 29th-June 1st 2018“

У оквиру научно-истраживачког рада била је ментор три студентска рада. До сада је била аутор и коаутор у неколико научних часописа и међународних и домаћих стручних скупова. Такође, учесник је и два јуниор пројекта.

Рецензент је у два међународна часописа од 2019. године и то: Journal of Ethnicity in Substance Abuse и Journal of Health Psychology.

1.2.Верификација научних доприноса

1. Milic M., Dotlic J., Stevanovic J., Parlic M., Mitic K., Nicholson D., Arsovic A, Gazibara T. Relevance of students' demographic characteristics, sources of information and personal attitudes towards HIV testing for HIV knowledge: evidence from a post-conflict setting. *Journal of Biosocial Science*. 2019;1-19. doi:10.1017/S0021932019000877, M23 [in press]
2. Milic M., Gazibara T., Pekmezovic T., Kistic Tepavcevic D., Maric G., Popovic A., Stevanovic J., Patil KH., Levine H. Tobacco smoking and health-related quality of life among university students: Mediating effect of depression. *PLoS ONE*. 2020;15(1): e0227042. doi:10.1371/journal.pone.0227042
3. Mitic N., Popovic Lj., Milic M., Radic I., Popovic B. Prevalence of Overweight and Obesity among Students of University in Pristina/ Kosovska Mitrovica, according to Different Anthropometric Indices. *Iranian J Public Health*. (Article in press). M23
4. Gazibara T., Milic M., Parlic M., Stevanovic J., Lazic D., Maric G., Kistic-Tepavcevic D., Pekmezovic T. Illicit drug use and academia in North Kosovo: Prevalence, patterns, predictors and healthrelated quality of life. *PLoS One*. 2018; 13(7): e0199921. doi: 10.1371/journal.pone.0199921. M22
5. Antonijevc A., Rancic A., Ilic M., Kocic B., Milic M. Trends in incidence of non-melanoma and melanoma skin cancers in central Serbia. *SrpArhivCelLek*. 2018; 146(7-8):391-395. doi: <https://doi.org/10.2298/SARH161121002A>. M23
6. Jovicevic Lj., Parlic M., Stevanovic J., Novakovic T., Milic M. Awareness of HIV/AIDS and other sexually transmitted infections among the Montenegrin seafarers. *Vojnosanitet Pregled* 2017; 76(00):59-59. doi:<https://doi.org/10.2298/VSP160914059J> . M23
7. Stevanovic J., Milic M., Antonjevic A. Epidemiological characteristic of salmonellosis in Serbian areas of Kosovo and Metohija. *Praxis medica*, vol. 46, iss. 1-2, pp. 21-24, 2017. M52; <http://med.pr.ac.rs/nastava/praxis-medica.php>
8. Stevanović J., Parlić M., Milić M., Vukadinović Z., Novaković D., Antonijević A. Results of implementacion immunization program in Serbian areas of Kosovo and Metohija. 51 Days of preventive medicine, International scientific meeting. Public

- Health Institute Nis, University of Nis, Faculty of Medicine Nis, Serbian Medical Society of Nis. Nis, 2017. <http://www.izjz-nis.org.rs>. M34
9. Milic M., Stevanovic J., Parlic M., Antonijevec A., Milentijevic M., Novakovic D. Post-exposure immunization against rabies in Serbian areas of Kosovo and Metohija. 50 Days of preventive medicine, International scientific meeting. Public Health Institute Nis, University of Nis, Faculty of Medicine Nis, Serbian Medical Society of Nis. Nis, 2016. <http://www.izjz-nis.org.rs>. M34
 10. Uzelac-Skoric A., Milic M., Trajkovic G., Uzelac M., Kon P., Stevanovic J. Seasonal variations in C.difficile infections and influenza and their correlation. 50 Days of preventive medicine, International scientific meeting. Public Health Institute Nis, University of Nis, Faculty of Medicine Nis, Serbian Medical Society of Nis. Nis, 2016. <http://www.izjz-nis.org.rs>. M34
 11. Stevanovic J., Milic M., Antonijevec A. Epidemiological characteristics of hepatitis A in Serbian areas of Kosovo and Metohia. Praxis medica, vol. 45, iss. 2, pp. 45-48, 2016. M52; <http://med.pr.ac.rs/nastava/praxis-medica.php>
 12. Milic M., Parlic M., Kostic M., Samardzic V., Vukadinovic Z., Gasic M., Stevanovic J. Epidemiological characteristics of acute myocardial infraction in Serbian areas of Kosovo and Metohia. Praxis medica, vol. 44, iss. 1, pp. 33-37, 2015. M52; <http://med.pr.ac.rs/nastava/praxis-medica.php>
 13. Milić M., Samardžić S., Mirković M., Samardžić V., Parlić M., Stevanović J., Antonijević S., Balov B., Simović T.-PROCENA ZNANJA, STAVOVA I PONAŠANJA STUDENATA MEDICINSKOG FAKULTETA U KOSOVSKOJ MITROVICI U VEZI HIV INFEKCIJA, 3. Kongres doktora medicine Republike Srpske sa međunarodnim učesćem, novembra 2013. godine, "Banja Vrućica"- Teslić.
 14. Milić M., Parlić J., Parlić M., Samardžić S., Vukadinović Z., Ilić A., Kostić M.: EPIDEMIOLOGIC CHARACTERISTICS OF MYOCARDIAL INFARCTION IN SERBIAN AREAS OF NORTHERN KOSOVO AND METOHIJA, 47 Days of preventive medicine, International scientific meeting 2013. Niš, Public Health Institute Nis, University of Nis, Faculty of Medicine Nis, Serbian Medical Society of Nis, 2013 . <http://www.izjz-nis.org.rs>
 15. Stevanović J., Parlić M., Vukadinović Z., Ilić A., Milić M., Samardžić S.: ZNAČAJ ZDRAVIH NAVIKA U ISHRANI U PREVENCIJI GOJAZNOSTI ADOLESCENATA, Prvi međunarodni kongres higijene i preventivne medicine,

Zbornik radova, Srpsko lekarsko društvo, 29 (132-133) Beograd, maj 2013. ISBN 987-86-6061-034-0.

16. Parlić M., Stevanović J., Vukadinović Z., Ilić A., Milić M., Samardžić S., Bojana G.: LEPTOSPIROZE U SRBIJI-EPIDEMIOLOŠKE KARAKTERISTIKE I RIZICI, Prvi međunarodni kongres higijene i preventivne medicine. Zbornik radova, Srpsko lekarsko društvo, 51 (260-261) Beograd, maj 2013. ISBN 987-86-6061-034-0.
17. Parlić M., Milić M., Kostić M., Ilić A., Vukadinović Z., Stevanović J., Samardžić S.: EPIDEMIOLOŠKE KARAKTERISTIKE DIJABETESA U SRPSKIM ENKLAVAMA KOSOVA I METOHIJE, Praxis Medica, 2013. Vol.42, No 2, (41-45).
18. Parlić M., Ilić A., Milić M., Vukadinović Z., Stevanović J., Samardžić S., Grbić M. : EPIDEMIOLOŠKE KARAKTERISTIKE MALIGNIH BOLESTI U SRPSKIM ENKLAVAMA KOSOVA I METOHIJE, Praxis Medica, 2013. Vol. 42, No 1, (47-51).
19. Mirković M., Đurić S., Milošević J., Ilić D., Milić M.: JAVNO-ZDRAVSTVENI ASPEKTI POREMEĆAJA MENTALNOG ZDRAVLJA, Praxis Medica, 2012. Vol. 41, No 3-4, (73)

2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О МЕНТОРУ

2.1. Биографски подаци ментора

Професорка др Јасмина Стевановић рођена је 16.08.1967. године у Скопљу. На Медицинском факултету у Приштини дипломирала је 1993. године, а магистрирала је 1998. године. На Медицинском факултету у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици специјализирала је 2004. године, а докторирала је 2010. године.

Тренутно ради као ванредни професор на предмету епидемиологија Медицинског факултета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

2.2. Радови ментора у часописима индексираним Current Contents-у (CC)/Science Citatio Index (SCI)

1. Milic M., Gazibara T., Pekmezovic T., Kistic Tepavcevic D., Maric G., Popovic A., Stevanovic J., Patil KH., Levine H. Tobacco smoking and health-related quality of life among university students: Mediating effect of depression. PLoS ONE. 2020;15(1): e0227042. doi:10.1371/journal.pone.0227042
2. Milic M., Dotlic J., Stevanovic J., Parlic M., Mitic K., Nicholson D., Arsovic A, Gazibara T. Relevance of students' demographic characteristics, sources of information and personal attitudes towards HIV testing for HIV knowledge: evidence

from a post-conflict setting. *Journal of Biosocial Science*. 2019:1-19.
doi:10.1017/S0021932019000877, M23 [in press]

3. Gazibara T, Milic M., Parlić M., Stevanovic J., Lazic D., Maris G., Kistic-Tepavcevic D., Pekmezovic T. Illicit drug use and academia in North Kosovo: Prevalence, patterns, predictors and health-related quality of life, *PLOS ONE*, July 2018. <http://doi.org/10.1371/journal.pone0199921> M23
4. Antonijević A., Rančić N., Ilić M., Kocić B., Stevanović J. Trends in incidence of non-melanoma and melanoma skin cancer in central Serbia *Srp Arh Celok Lek* 2018, on line first January 2018. <https://doi.org/10.2298/SARH161121002A> M23
5. Jovicevic Lj., Parlic M., Stevanovic J., Novakovic T., Milic M. Awareness of HIV/AIDS and other sexually transmitted infections among the Montenegrin seafarers. *Vojnosanitet Pregled* 2017; 76(00):59-59.
doi:<https://doi.org/10.2298/VSP160914059J> . M23
6. Antonijević A., Rančić N., Ilić M., Tiodorović B., Stojanović M., Stevanović J. Incidence and mortality of ovarian cancer in central Serbia *J BUON* 2017, Mar.-Apr. 22(2):508-512 M2
7. Smiljic S., Savic S., Stevanović J., Kostic M. Prevalence and characteristics of orofacial pain in university students *Jurnal of Oral Science*, Vol.58, No 1, 7-13, 2016 [Doi.org/10.2334/josnusd.58.7](http://doi.org/10.2334/josnusd.58.7) M23